

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТІВ

Т.М.Гордецька

*Херсонський базовий медичний коледж
Херсонської обласної ради*

Робота присвячена аналізу застосування інноваційних технологій та різних методик при викладанні фармацевтичних дисциплін на базі Херсонського базового медичного коледжу Херсонської обласної ради.

Наведені приклади широкого застосування інноваційних форм та технологій у навчальному процесі фармацевтичного відділення.

Традиційна освіта, орієнтована на передавання знань, умінь і навичок, не встигає за темпами їх нарощування. І тому перед нами стоїть завдання готувати майбутніх фармацевтів не тільки з актуальними знаннями, а ще і з практичністю мислення, творчим підходом та високим адаптаційним потенціалом. Тому дедалі частіше викладачі фармацевтичних дисциплін відходять від використання традиційних методів навчання, що включають у себе пасивну взаємодію викладача і студента.

У навчальному процесі важливо застосовувати такі форми і методи, прийоми і засоби навчання, що сприяють підвищенню пізнавального інтересу, активності, творчості, самостійності в одержанні знань, формуванню вмінь та навичок, використанню їх на практиці. Проблема активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів завжди була й залишається актуальною.

Доведено, що формування пізнавальних інтересів є більш ефективним, якщо використовується різноманітна творча діяльність, види якої систематично чергуються, знання виробляються на практичній основі з поступовим залученням елементів дедуктивних міркувань, реалізуються міжпредметні зв'язки в процесі вивчення предмету.

Викладання спеціальних предметів у Херсонському базовому медичному коледжі здійснюється через систему теоретичних і практичних занять.

Викладачі фармацевтичних дисциплін активно розробляють та впроваджують новітні інтерактивні технології навчання – застосування мультимедійних презентацій, банку комп'ютерних контролюючих, тренувальних та навчально-тренувальних програм.

Застосування мультимедійних технологій здатне підвищити ефективність активних методів навчання для всіх форм організації навчального процесу.

Базовим компонентом інноваційного процесу є інновація.

Інновація — нововведення, зміна, оновлення; новий підхід, створення якісно нового, використання відомого в інших цілях. Існує декілька підходів щодо визначення поняття «педагогічна інновація». Так, Г. Сиротинко [1] характеризує її як новий педагогічний продукт - результат процесу створення нового, що відповідно оновлює педагогічну теорію і практику, оптимізуючи досягнення поставленої перед суспільством освітньої мети. На думку Р. Юсуфбекова, «педагогічна інновація» визначається як зміст можливих змін педагогічної діяльності, що ведуть до раніше невідомого, розвивають теорію та практику навчання, тобто як процес створення, освоєння, використання та поширення нового. В. Загвязинський трактує це поняття, як ідеї, підходи, методи та технології, що раніше не використовувалися, та їх комплекс, що несе на собі прогресивний початок, який дозволяє в умовах, що змінюються, досить ефективно вирішувати завдання освіти. Згідно із Законом України «Про інноваційну діяльність» [2], «інновації у сфері освіти або освітні інновації» можна трактувати як новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно підвищують якість, ефективність та результативність навчально-виховного процесу. При цьому, основними елементами «освітньої інновації» творча особистість, який має певну інноваційну ідею та проводить інноваційний експеримент; споживач інновації - група студентів, слухачів (які здобувають знання з певного напрямку); а також інституції, що забезпечують упровадження інновацій у навчальний процес (заклади освіти; наукові,

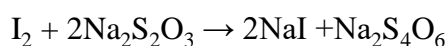
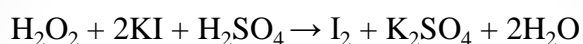
методичні, науково-методичні установи; науково-виробничі підприємства; державні і місцеві органи управління освітою та самоврядування в галузі освіти). Застосування сучасних технологій значно розширює та вдосконалює навчальний процес. Використання мультимедійного супроводу істотно покращує сприйняття й осмислення питань практичного заняття, а також позитивно впливає на активізацію пізнавальної діяльності студентів-фармацевтів. У процесі проведення практичного заняття викладач надає студентам у мультимедійному варіанті основні положення теми, яка вивчається, що, безумовно, сприяє кращому засвоєнню теоретичних знань та формуванню практичних навичок майбутнього фахівця.

Наприклад: на практичному занятті з фармацевтичної хімії викладач виводить на екран методику проведення якісного або кількісного аналізу лікарського засобу з виведенням формул для розрахунків.

Слайд 18

КІЛЬКІСНЕ ВИЗНАЧЕННЯ

Йодометрія, титрування за замісником:

s=1/2

$$T = \frac{C m_{\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3} \cdot s \cdot M_m}{1000}$$

$$X(\%) = \frac{V_{\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3} \cdot K \cdot 100}{m_n}$$

• 18

Заняття стають більш емоційно комфортними для студентів та викладача, тому сприяють підвищенню мотивації та активності студентів, відкривають нові можливості для навчального процесу та самонавчання. Уміле використання сучасних мультимедійних засобів полегшує комунікацію викладача і студента.

З нашої точки зору, для підвищення рівня засвоєння знань з дисциплін необхідні передусім високий професіоналізм викладача, а саме достатній рівень науково-теоретичних знань не тільки у сфері фармацевтичної хімії, але й орієнтація в сучасних досягненнях, наукових відкриттях фармацевтичної галузі, а також високий рівень практичної, тобто педагогічної майстерності (знання сучасних і ефективних педагогічних методик та методів навчання). В останній час інтерактивне проведення занять є одним з провідних способів надання навчального матеріалу студентам та оптимізації навчання.

Одним із методів, який добре зарекомендував себе і використовується на наших заняттях, є метод “мозкового штурму”. Як відомо, метод мозкового штурму є спробою пошуку рішення проблеми за допомогою стимулювання творчої активності. Фармацевтична хімія як точна наука вимагає чіткості, логіки та точного мислення. Таким чином, при активізації максимального числа студентів за час проведення заняття підвищується якість засвоєння матеріалу теми заняття.

На практичних заняттях, присвячених вивченню лікарських засобів з групи алкалоїдів, застосовуючи дані наукової літератури, студентам надається можливість спрогнозувати хімічні властивості та, звідси, запропонувати можливі методи ідентифікації та кількісного визначення відповідних лікарських речовин, виходячи з їх будови.

Також у навчальному процесі викладачі фармацевтичних дисциплін самостійно розробляють тести для оцінки досягнень студентів та ефективності педагогічної діяльності. Характерні ознаки тесту: відносна простота процедури; безпосередня фіксація результатів; зручність математичної обробки результатів; короткочасність застосування; можливість застосування індивідуально й для цілої групи. Зміст тесту має відповідати меті тестування.

До складу тесту входять як самі завдання, так і критерії їхнього оцінювання. Тестування можна застосовувати як засіб усіх видів контролю. В ХБМК тестування застосовують для підготовки майбутніх фармацевтів до комплексного кваліфікаційного іспиту. Безумовно, комп’ютерне тестування не є

єдиним методом контролю рівня знань у студентів - фармацевтів, але звісно, є раціональним доповненням до загальних критеріїв оцінювання підготовки майбутніх фахівців.

Таким чином, освітня інноваційна діяльність сприяє підвищенню конкурентоспроможності випускників медичних закладів, досягненню більш ефективного розвитку нашого суспільства. Модернізація системи освіти пов'язується, насамперед, із введенням в освітнє середовище інноваційних технологій, в основу яких покладені цілісні моделі навчально-виховного процесу, засновані на діалектичній єдності методології та засобів їх здійснення.

Список використаних джерел

1. Збірник матеріалів «Актуальні питання підготовки майбутніх фармацевтичних та медичних фахівців в умовах сучасної освіти», м. Житомир, 2016.
2. Інформаційні технології в навчальному процесі на кафедрі фармацевтичної хімії / Кучеренко Л.І., Портна О.О., Морозова О.О., Моряк З.Б., та інші // актуальні питання фарм. та мед. науки та практики: зб. наук. ст. – Запоріжжя : вид-во ЗДМУ, 2007. – вип. XIII. - с.273-274.
3. Досвід проведення дистанційного навчання на фарм. факультеті заочн. форми навчання ЗДМУ / Пряхін О.Р., Денисенко О.М., Портна О.О. // Запорізький мед. журнал. 2011р.т.13.№6.с.115-116.
4. Фармацевтична хімія, її роль у підготовці спеціалістів/ С.В. Огарь, С.Г. Леонова.// Медичний журнал. 2014 р. №2. НФаУ, Харків.
5. <http://pharm.zt.ua/>.